

ANJUMAN | КОНФЕРЕНЦИЯ | CONFERENCES

O'ZBEKISTONDA ILMIY TADQIQOTLAR:

DAVRIY ANJUMANLAR

DAVRIYLIGI: 2018 | 2022

2022
IYUN
№41

CONFERENCES.UZ

Toshkent shahar, Amir
Temur ko'chasi, pr.1, 2-uy.

+998 97 420 88 81

+998 94 404 00 00

www.tadqiqot.uz

www.conferences.uz

**ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ
ТАДҚИҚОТЛАР: ДАВРИЙ
АНЖУМАНЛАР:
2-ҚИСМ**

**НАЦИОНАЛЬНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ
УЗБЕКИСТАНА: СЕРИЯ
КОНФЕРЕНЦИЙ:
ЧАСТЬ-2**

**NATIONAL RESEARCHES OF
UZBEKISTAN: CONFERENCES
SERIES:
PART-2**

ТОШКЕНТ-2022

УУК 001 (062)
КБК 72я43

“Ўзбекистонда илмий тадқиқотлар: Даврий анжуманлар:” [Тошкент; 2022]

“Ўзбекистонда илмий тадқиқотлар: Даврий анжуманлар:” мавзусидаги республика 41-кўп тармоқли илмий масофавий онлайн конференция материаллари тўплами, 30 июнь 2022 йил. - Тошкент: «Tadqiqot», 2022. - 11 б.

Ушбу Республика-илмий онлайн даврий анжуманлар Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналишлари бўйича Ҳаракатлар стратегиясида кўзда тутилган вазифа - илмий изланиш ютуқларини амалиётга жорий этиш йўли билан фан соҳаларини ривожлантиришга бағишланган.

Ушбу Республика илмий анжуманлари таълим соҳасида меҳнат қилиб келаётган профессор - ўқитувчи ва талаба-ўқувчилар томонидан тайёрланган илмий тезислар киритилган бўлиб, унда таълим тизимида илғор замонавий ютуқлар, натижалар, муаммолар, ечимини кутаётган вазифалар ва илм-фан тараққиётининг истиқболдаги режалари таҳтил қилинган конференцияси.

Масъул муҳаррир: Файзиев Шохруд Фармонович, ю.ф.д., доцент.

1. Ҳуқуқий тадқиқотлар йўналиши

Профессор в.б., ю.ф.н. Юсувалиева Рахима (Жахон иқтисодиёти ва дипломатия университети)

2. Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар

Доцент Норматова Дилдора Эсоналиевна (Фарғона давлат университети)

3. Тарих саҳифаларидаги изланишлар

Исмаилов Ҳусанбой Маҳаммадқосим ўғли (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси)

4. Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни

Доцент Уринбоев Хошимжон Бунатович (Наманган муҳандислик-қурилиш институти)

5. Давлат бошқаруви

Доцент Шакирова Шоҳида Юсуповна «Тараққиёт стратегияси» маркази муҳаррири

6. Журналистика

Тошбоева Барнохон Одилжоновна (Андижон давлат университети)

7. Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар

Самигова Умида Ҳамидуллаевна (Тошкент вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

8.Адабиёт

PhD Абдумажидова Дилдора Рахматуллаевна (Тошкент Молия институти)

9.Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни

Phd Вохидова Мехри Хасанова (Тошкент давлат шарқшунослик институти)

10.Педагогика ва психология соҳаларидаги инновациялар

Турсунназарова Эльвира Тахировна (Навоий вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

11.Жисмоний тарбия ва спорт

Усмонова Дилфузахон Иброхимовна (Жисмоний тарбия ва спорт университети)

12.Маданият ва санъат соҳаларини ривожлантириш

Тоштемиров Отабек Абидович (Фарғона политехника институти)

13.Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши

Бобохонов Олтибой Рахмонович (Сурхандарё вилояти техника филиали)

14.Тасвирий санъат ва дизайн

Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

15.Муסיқа ва ҳаёт

Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

16.Техника ва технология соҳасидаги инновациялар

Доцент Нормирзаев Абдуқайом Раҳимбердиевич (Наманган муҳандислик-қурилиш институти)

17.Физика-математика фанлари ютуқлари

Доцент Соҳадалиев Абдурашид Мамадалиевич (Наманган муҳандислик-технология институти)

18.Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар

Т.ф.д., доцент Маматова Нодира Мухтаровна (Тошкент давлат стоматология институти)

19.Фармацевтика

Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

20.Ветеринария

Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

21.Кимё фанлари ютуқлари

Рахмонова Доно Қаххоровна (Навоий вилояти табиий фанлар методисти)

22.Биология ва экология соҳасидаги инновациялар

Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

23.Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари

Доцент Сувонов Боймурод Ўралович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

24.Геология-минерология соҳасидаги инновациялар

Phd доцент Қаҳҳоров Ўктам Абдурахимович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

25.География

Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

Тўпламга киритилган тезислардаги маълумотларнинг ҳаққонийлиги ва иқтибосларнинг тўғрилигига муаллифлар масъулдир.

© Муаллифлар жамоаси

© Tadqiqot.uz

PageMaker\Верстка\Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

ФАЛСАФА ВА ҲАЁТ СОҲАСИДАГИ ҚАРАШЛАР

1. Shaxnoza Sadullayeva Bahodirovna

ЎТИМОИЙ АДЛАТ ФАЛСАФАСИ ТАРИХИ MASALALARI	7
---	---

ФАЛСАФА ВА ҲАЁТ СОҲАСИДАГИ ҚАРАШЛАР

IJTIMOIY ADOLAT FALSAFASI TARIXI MASALALARI

Shaxnoza Sadullayeva Bahodirovna

SamDChTI Gumanitar fanlar va Axborot
texnologiyalari kafedrası o'qituvchisi, Falsafa
Samarqand viloyati Samarqand shahri
902500309

Annotasiya: Maqola ijtimoiy-siyosiy falsafa va axloqda markaziy o'rin tutgan adolat kategoriyasini tahlil qilishga bag'ishlangan. Ushbu turkumning falsafiy tafakkur tarixidagi genezisi o'rganilgan bo'lib, shuningdek, adolatning asosiy zamonaviy tushunchalari ko'rib chiqilgan. Hozirgi davrda dunyoda ijtimoiy-siyosiy hayotning turli muammolari bo'yicha adolat to'g'risida keng munozaralar mavjud bo'lib, madaniyatlararo, global va ekologik adolat kabi tushunchalar birinchi o'rinda turishi ko'rsatilgan.

Zamonaviy ijtimoiy-siyosiy falsafada adolatning asosiy tushunchalari (ham huquqiy, ham teologik) o'rganilgan.

Kalit so'zlar: adolat, Aristotel, adolat diskursi, perfekcionizm, ijtimoiy adolat, ekologik adolat, global adolat.

Вопросы истории философии социальной справедливости

Аннотация: Статья посвящена анализу категории справедливости, которая считается центральной для социальной и политической философии и этики. Исследуется генезис данной категории в истории философской мысли, а также рассматриваются основные современные концепции справедливости. Показано, что на сегодняшний момент в мире существует широкий дискурс справедливости в отношении различных проблем общественной и политической жизни - на первый план выходят такие понятия, как межкультурная, глобальная и экологическая справедливость.

Изучены ключевые концепции справедливости в современной социальной и политической философии (как правовые, так и теологические).

Adolat ijtimoiy-siyosiy falsafa va axloqning muhim kategoriyasidir. Ijtimoiy falsafada adolat - bu erkinlik va yaxshilik, erkinlik va tenglikning asosiy siyosiy qadriyatlarining to'g'ri o'zaro bog'liqligi hisoblanadi. Adolatli ijtimoiy tuzum masalasi antik davr uchun ham, zamonaviy falsafiy fikr uchun ham, zamonaviy siyosiy falsafa uchun ham markaziy o'rin tutadi. Adolatning klassik ta'rifi Aristotelga tegishli: «...adolat, ko'rinishidan, tenglik, shunday, lekin hamma uchun emas, balki tenglar uchun; va tengsizlik ham adolat kabi ko'rinadi va bu haqiqatan ham shunday, lekin yana hamma uchun emas, balki faqat tengsizlar uchun».[1.375 b.]

Aristotel “Siyosat” asarida aralash hukumat g'oyasini ham eng maqbul deb ko'rsatgan edi. Adolatning umumiy manfaat va jamiyatning ierarxik tuzilishi sifatidagi qadimiy g'oyasi o'rta asrlarda ma'lum bir tarzda o'zgargan va Yangi asrlargacha mavjud bo'lgan. XVI-XVII asrlarda shartnoma an'analari doirasida adolatning tubdan yangi tushunchasi shakllandi. Uning kelib chiqishi ingliz mutafakkirlari T.Gobbs va J.Lokk ishlari bilan bog'liqdir. “Leviafan” kitobida Gobbs Aristoteldan farqli ravishda odamlar tabiatan teng ekanligini ta'kidlaydi. U antik davrga noma'lum bo'lgan tabiat holati tushunchasini ham kiritadi. Shu bilan birga, Gobbsning fikricha, «eng yaxshi odam kim? degan savolga hamma odamlar teng bo'lgan tabiat holatida o'rin yo'q». Hozirgi tengsizlik fuqarolik qonunlari bilan joriy qilingan».[2.107 b.]. Shunday qilib, Gobbs tenglik, shaxs huquqlarini himoya qilish, jamiyatning shartnomaviy tabiati g'oyasi ustuvorligi bilan yangi Evropa va zamonaviy liberal adolat nazariyasining asosini tashkil etishini uqtiradi.

Adolat haqidagi zamonaviy munozaralarning boshlanishi amerikalik faylasuf Jon Roulzning

«Adolat nazariyasi» nomli kitobining nashr etilishi bilan bog'liq.(1971)[3.]. Roulsning kontseptsiyasi «adolat kabi halollik» deb ataldi, chunki bu Amerikaliklar madaniyati uchun an'anaviy halollik g'oyasi asosiga qo'yilgan edi.

1990-yillardan boshlab, siyosiy munozaralar markazida globallashuv jarayonlari munosabati bilan Shimol va Janub o'rtasidagi qarama-qarshiliklarning kuchayishi natijasida yuzaga kelgan global (xalqaro) adolat muammosi ham turibdi.[4.34.b.]

Shunday qilib, hozirgi davrda G'arbda ham, g'arbiy bo'lmagan mamlakatlarda ham (Amerika, Yevropa, Xitoy, Hindiston faylasuflari) zamonaviy jamiyat rivojlanishining asosiy muammolari bo'yicha keng tarqalgan adolat masalasiga tegishli qarashlari mavjud. Tushunchalarning xilma-xilligiga va adolatning muammoli maydonining kengligiga qaramay, ushbu masalani tushunishda ikkita asosiy an'anani ajratib ko'rsatish mumkin - qadimgi-o'rta asrlar va zamonaviy Evropa qarashlari. Birinchisi adolatni yaxshilik tushunchasi bilan, ikkinchisi huquq tushunchasi bilan bog'laydi. Huquqiy an'ana XX-asrning oxirgi davrlariga qadar hukmron bo'lib qoldi, ammo bugungi kunda u inson yaxshiligini u yoki bu tushunishga asoslangan tushunchalar bilan jiddiy raqobatlashmoqda.

Qadimgi davrda adolat tushunchasi haqida fikr yuritgan asosiy namoyandalar Platon, Aristotel va Sitserondir. Platon birinchi yevropalik mutafakkir sifatida yaxlit siyosiy adolat tushunchasini yaratdi («Davlat» risolasi). Aristotel Aflotun qarashlarini davom ettiradi, lekin adolat haqida tubdan boshqacha tushuncha beradi. Aynan Aristotel tushunchasi Evropa an'analari uchun asos bo'ladi. Sitseron bu kontekstda adolatni tushunishda uning polisiy(shaharlar) talqini bilan solishtirganda tubdan boshqacha yo'nalishni belgilab berishi bilan ahamiyatlidir. Bir tomondan, u (Aflotun va Aristotel kabi) siyosiy manfaatlarining vakili, lekin boshqa tomondan, u Rim ellinistik falsafaning asosiy maktablari (stoiklar) meros qilib olgan gumanistik, universal pozitsiyada bo'lib, fikr yuritadi. Shunday qilib, Sitseron kosmopolistik adolat nazariyotchisi sifatida namoyon bo'ladi.

Aflotun va Aristotel taklif qilgan adolat muammosining yechimini mos ravishda “idealistik” va “realistik” deb atash mumkin. Platonning qarashlari uning antropologik va kosmologik qarashlariga asoslanadi. Adolat - Platonning fikriga ko'ra, mohiyat har bir mulkni aniq ixtisoslashtirish va qat'iy ierarxiyani o'rnatishdan iborat bo'lishi kerak. Shunday qilib, adolat - bu hukmronlik munosabatlarini to'g'ri o'rnatishdir.[5.570b.]. Aslida, Aflotun kasta (sinfiy) jamiyat haqidagi utopik g'oyaga keladi, unga ko'ra oqilona ozchilik asossiz ko'pchilik ustidan hukmronlik qiladi. Bunday loyihani yaratishda eng muhim narsa - bu Platonning o'zi qalbining idealistik tuzilishi, ular uchun mavhum sxema, kontseptsiya hayot haqiqatidan muhimroqdir. Bu borada Aflotunning shogirdi Aristotel o'zgacha yo'l tutadi, adolatning amalda to'g'ri keladigan mos modelini yaratishga intiladi.

Aristotelning adolat haqidagi tushunchasining mohiyati shundan iboratki, u doimo kontekstual xarakterga egadir. Aristotel fikriga ko'ra qaror har doim kontekstga bog'liq bo'lishi kerak. Binobarin, adolatning mohiyati tengga teng, tengsizni esa tengsiz qilishdir. Bu tamoyil Aristotelning axloqiy va siyosiy qarashlarining o'zagini tashkil etadi.

Shunday qilib, yunon tafakkurida adolat muammosining yechimi to'rtta asosiy fikrni o'z ichiga oladi: 1) tenglik doimo nisbiy (tenglik mutanosibligi) haqidagi g'oya; 2) eng yaxshilar - aristokratiya - barcha davlat ishlarida ustunlikka ega; 3) murakkab masalalarni hal etish barcha asosiy tomonlarning manfaatlarini, shuningdek, butun jamoatchilik manfaatlarini hisobga olgan holda amaliy fikrlash amalga oshiriladi; 4)eng maqbuli monarxiya, aristokratiya va siyosat (ko'pchilikning hokimiyati) elementlarini o'z ichiga olgan aralash boshqaruv shaklidir [6.367].

Adolat muammosini tubdan boshqacha tushunishni o'rta asrlardan yangi davrga o'tish davrida siyosiy tafakkurdagi paradigmalarning o'zgarishi kontekstida tushunish mumkin. Siyosiyning qadimgi va o'rta asrlardagi kontseptsiyasi, uning markazida o'ziga xos tarzda qurilgan jamoa (qadimgi polis jamoasi) boshqasi bilan almashtiriladi, endi jamiyatga emas, balki shaxsga qaratilgan. Bundan buyon individual borliq siyosiy mavjudotdan oldingidek tasavvur qilinadi. O'rta asr korporatsiyalari endi yaxshilikning tashuvchisi sifatida emas, balki shaxs erkinligini amalga oshirishga to'siq sifatida ko'riladi.

Shunday qilib, antik va o'rta asrlarning kosmotsentrizmi antropotsentrizm bilan almashtiriladi, qadimgi-o'rta asrlardagi «burchlar etikasi» dan «huquqlar etikasi» ga o'tish sodir bo'ladi [7.363]. Shartnoma an'analari doirasida birinchi marta adolatning an'anaviy talqini tasdiqlandi: u huquqlarni o'zaro tan olish bo'yicha erkin va teng huquqli shaxslar o'rtasidagi kelishuvning

predmeti sifatida tushunila boshlaydi. Yangi Evropa an'analarining kelib chiqishida ikkita asosiy mutafakkir - T. Gobbs va J. Lokklarning o'rni beqiyosdir. Gobbsning fikricha, u «hammaning hammaga qarshi urushi» deb tavsiflagan tabiat holatidan chiqish yo'li huquqlarni suveren foydasiga o'zaro begonalashtirishdan iborat. Shu bilan birga, birinchi navbatda asosiy yashash huquqi bilan bog'liq bo'lgan ba'zi huquqlar ijtimoiy davlatda ham o'z ahamiyatini saqlab qoladi. Bu huquqlarga quyidagilar kiradi: o'z tanasini nazorat qilish, havo, suv, transport, harakatlanish uchun yo'llardan foydalanish va boshqa shunga o'xshash huquqlar. Bu huquqlarning asosiy xususiyati shundaki, ular ajralmasdir va ularning daxlsizligining kafolati o'z fuqarolarining hayoti va o'limi ustidan cheksiz hokimiyatga ega bo'lgan suverendir. Shunday qilib, Gobbsning fikriga ko'ra, adolat - bu ota-ona adolati (bir kishining cheksiz hukmronligi), unga ko'ra barcha sub'ektlar erkinlikda emas, balki huquqlarning etishmasligida tengdir [8.234]. Paradoks shundan iboratki, Gobbs tomonidan adolatning bunday talqini uning dastlabki liberal taxminlaridan - tabiiy va ajralmas narsalarni himoya qilish istagidan kelib chiqadi. Shaxsiy huquqlar va ulardan eng muhimi - yashash huquqi. Va eng muhimi shundaki, birinchi marta Gobbsda yaxshilik tushunchasi klassiklar bilmagan huquq tushunchasi bilan almashtirildi.

Lokk pozitsiyasining mohiyati shundan iboratki, tabiiy erkinlik ijtimoiy davlat doirasida saqlanib qoladi, lekin ayni paytda qonun va qonunga asoslangan jamiyat kuchi bilan oqilona chegaralanadi. Siyosiy hamjamiyatning asosiy vazifasi, Lokkning fikricha, insonning yashash, erkinlik va mulkka bo'lgan huquqlarini o'z ichiga olgan mulkka bo'lgan asosiy huquqini himoya qilishdir (ikkinchisi ham ajralmas deb hisoblanadi). Adolatning bunday talqini vatanparvarlik bilan mos kelmaydi - yagona qabul qilinadigan qoida bu shaxs emas, balki qonun.

Umuman olganda, klassik liberalizmdagi falsafiy-siyosiy adolat haqidagi asosiy g'oyalar quyidagi qoidalarni o'z ichiga oladi: 1) adolat tushunchasining zamirida yaxshilik emas, qonun tushunchasi yotadi. Shaxsning huquqlari tabiiy (ya'ni, tabiat tomonidan berilgan va ajralmas) sifatida belgilanadi va davlat bu huquqlarni himoya qilishni ta'minlashga chaqiriladi; 2) huquqlarni bunday tushunish bilan tenglikning talqini ham bog'liq - barcha odamlarning Xudo oldida tengligi, ularning tabiatining tub tengligi sifatida; 3) bunday tenglik g'oyasi (egalitarizm) ba'zi odamlarning ma'lum sifat xususiyatlari asosida boshqalarga hukmronlik qilish imkoniyatini istisno qiladi (qadimda bo'lgani kabi); 4) boshqaruvning eng yaxshi shakli konstitutsiyaviy davlat bo'lib, har qanday pozitiv qonunning yagona manbai xalqdir.

Adolat tushunchasini tushunishda yana bir burilish ma'rifatparvarlik davrida sodir bo'ladi. Ma'lumki, ma'rifatparvarlik nafaqat zamonaviylik loyihasini davom ettiradi, balki uni o'ziga xos tarzda radikallashtiradi: maqsad shaxsiy huquqlarni ta'minlash emas, balki shaxsni avvalgi barcha narsalardan butunlay ozod qilish ijtimoiy sharoiti yaratishdir. Ma'rifatparvarlik «mafkurasi»ga ko'ra odamlar tomonidan yaratilgan har qanday muassasalar aks ettirish va keyingi ijtimoiy o'zgarishlar ob'ektiga aylanishi mumkin. Shunday qilib, J.J. Russo o'ziga xos paradoksal fikrlashi bilan o'zining bevosita o'tmishdoshlari - Gobbs va Lokk kontseptsiyalarida mavjud bo'lgan, ammo ular tomonidan to'liq amalga oshirilmagan ba'zi muhim g'oyalarni mantiqiy xulosaga keltirdi. Russo o'zining axloqiy-siyosiy falsafasida erishgan narsalarni tabiiy va siyosiy tartib, tabiiy va siyosiy adolat o'rtasidagi bo'shliq deb atash mumkin. Antik davr va umuman o'rta asrlarga xos bo'lgan bu bog'liqlik zaiflashgan shaklda bo'lsa ham, Gobbs va Lokkning falsafiy, axloqiy va siyosiy ta'limotlarida mavjud bo'lib kelgan.

Ijtimoiy adolat tamoyillarining mazmuni bo'yicha Rouls tubdan boshqacha pozitsiyani egallaydi. Uning fikriga ko'ra adolat - bu, eng avvalo, odamlarga teng huquqli, ya'ni halol, hech qanday kamsitishsiz, haq-huquqlar poymollanmasdan muomala qilishdir. Aniqroq qilib aytganda, Rouls adolatning uchta tamoyilini shakllantiradi, oqilona harakat qiluvchi shaxslar oxir-oqibat ularga erishishlari kerak: 1) hamma uchun eng yuqori maksimal erkinliklar tamoyili; 2) imkoniyatlarning adolatli tengligi tamoyili; 3) farqlanish tamoyili (farqlanish printsipli). Roulsning dastlabki ikkita tamoyilida (bular adolatni liberal tushunishning an'anaviy tamoyillari) hech qanday asl narsa yo'q, deb ishoniladi, lekin uchinchi tamoyil o'ziga xosdir. Ushbu tamoyilga muvofiq, ijtimoiy nafaqalar shunday taqsimlanishi kerakki, bu taqsimot eng kam ta'minlanganlar manfaatiga xizmat qiladi. Shunday qilib, Rouls adolatga sof tenglik nuqtai nazaridan yondashishdan voz kechadi va ijtimoiy tengsizliklar barchaning, ayniqsa, eng kam ta'minlanganlarning farovonligiga xizmat qilsa, axloqiy jihatdan ham oqlanadi, deb hisoblaydi. Shuning uchun adolat, erkinlikni himoya qilish, Rouls uchun «davlat institutlarining birinchi fazilati» hisoblanadi.

Hozirgi vaqtda mavjud bo'lgan barcha adolat nazariyalari ichida inson qobiliyatlari kontseptsiyasiga asoslangan yondashuv eng samarali hisoblanadi. Uning afzalliklari, birinchi navbatda, mohiyatan liberal va individuallik (zamonaviy jamiyatlarning rivojlanish tendentsiyalariga mos keladi) bo'lib qolgan bo'lsa-da, ayni paytda inson farovonligi haqidagi kuchli kontseptsiyaga asoslanganligidadir. Shunday qilib, bu yondashuv an'anaviy ravishda liberal nazariyalarga xos bo'lgan kamchiliklardan qochadi. Shuning uchun adolatni zamonaviy ma'noda har bir insonning to'liq faoliyat ko'rsatishini belgilaydigan eng muhim insoniy qobiliyatlarni rivojlantirishning me'yoriy talabi sifatida ta'riflash mumkin. Va bu borada davlatning vazifasi shaxsning bunday rivojlanishi (va o'zini-o'zi rivojlanishi) uchun imkoniyatlarni ta'minlashdir. Bu kontseptsiya nafaqat alohida davlatlar darajasida, balki bugungi kunda jahon muhokamalarida birinchi o'ringa qo'yilgan global adolat muammosini hal qilish uchun ham qiziqish uyg'otmoqda.

Adabiyotlar:

- 1.Aristotel. Politika //Aristotel. Soch.: v 4 t. T. 4. M.: Misl, 1983. C.375.
- 2.Gobbs T. Leviatan / Per. s angl. A. Gutermana. M.: Misl, 2001. 478.
- 3.Rouls Dj. Teoriya spravedlivosti /Per. i nauch. red. V.V. Selishev. Novosibirsk: Izd-vo Novosibirsk. un-ta, 1995. 534.
- 4.Aitova G.Sh. Spravedlivost v epoxu globalizatsii: sosialno-filosofskiy analiz: Avtoref.dis... kand.filos,nauk. M.: IF RAN, 2011. 34.
- 5.Platon. Gosudarstvo / Per. A.N. Egunova. SPb.: Nauka, 2005. 570c.
6. Beneton F. Vvedenie v politicheskuyu nauku. /Per. s fr. M.M. Federov. M.: Ves Mir, 2002. 367
- 7.Straus L. Vvedeniye v politicheskuyu filosofiyu / Per. s angl. M. Fetisova. M.: Praksis, Logos, 2000. 363
- 8.Kanarsh G.Yu. Sosialnaya spravedlivost: filosofskiy konsepsii I rossiyskaya situatsiya. M.: Izd-vo Mos. gumanit. un-ta, 2011. 234

ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ ТАДКИКОТЛАР: ДАВРИЙ АНЖУМАНЛАР: 2-ҚИСМ

Масъул муҳаррир: Файзиев Шохруд Фармонович
Мусахҳиҳ: Файзиев Фаррух Фармонович
Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Эълон қилиш муддати: 30.06.2022

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000